

Siikaisten kunta

Siikainen – luontoa käydä edellä

Siikaisten kuntastrategia - suuntaviivat 2020-2021

Hyväksytty kunnanvaltuustossa 18.12.2019

ALKUSANAT

Siikaisten kunnanvaltuusto linjasi kuntastrategiaseminaarissaan syyskuussa 2019, että kunta pysyy itsenäisenä kun asiasta päättäminen on omissa käsissä. Kuntalaisten palvelut toteutuvat näin parhaiten. Kuntien välisellä yhteistyöllä tuetaan palveluiden järjestämistä. Tulevaisuudessa tärkeänä tavoitteena nähdään kuntayhteistyön laajentaminen vesihuollossa ja rakenteiden muuttaminen sosiaali- ja terveyspalveluiden yhteistyössä. Rahoituspohjan kaventuessa palvelutuotantoa ohjaa entistään tarkemmin taloudellisuus ja vaikuttavuus.

Poliittisen päätöksenteon malli; kunnanhallitus ja kaksi toimialuelautakuntaa, koetaan toimivaksi järjestelmäksi, samoin puheenjohtajamalli. Hyvinvointi- ja elinvoimalautakuntien puheenjohtajat tuovat lautakuntien valmistelutyön kunnanhallituksen pöydän ääreen ja toisin päin. Ihmisten sitoutuminen ja mukaan saaminen poliittiseen päätöksentekojärjestelmään on taloudellisen ja vaikuttavan toiminnan lisäksi toinen välttämätön edellytys kunnan itsenäisyydelle.

Siikaisissa kunnan elinvoimaa ja kuntalaisten hyvinvointia edistää erityisesti asukkaiden omaehtoinen toiminta. Työ tehdään yhteisöissä; kodeissa, kyläyhdistyksissä, kansalaisopiston harrastuspiireissä, urheiluseuroissa, järjestöissä. Kunnan sivistys- ja tekniset palvelut luovat perustan elämiselle ja asumiselle.

Tähän asiakirjaan on kirjattu suuntaviivat tuleville vuosille. Talousarvio asettaa yksityiskohtaisempia tavoitteita toiminnoittain sekä raportoi onnistumisesta tilinpäätöksen yhteydessä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Siikainen on maantieteellisesti laaja, metsäinen ja harvaan asuttu alue. Ihmisillä on elintilaa ja luonto on aina läsnä. Harva asutus vahvistaa ihmisten välistä yhteistyötä ja paikallista identiteettiä. Toisaalta se voi lisätä turvattomuutta. Kyläidentiteetti on kuntaidentiteettiä vahvempi. Palvelujen tuottaminen ja infran ylläpitäminen on kallista. Ihmisten on päästävä liikkumaan omatoimisesti.

Vuorovaikutus ja viestintä on muutoksessa. Luottamushenkilöiden ja henkilöstön tuttuus ja lähestyttävyyys tekee henkilökohtaisen kanssakäymisen luontevaksi. Toisaalta sosiaalinen media ja kasvottomuus haastaa viestinnän oikeellisuuden ja mahdollistaa huhujen muuntumisen moneksi totuudeksi.

Ulkoisen toimintaympäristön muutokset ovat nopeita ja heikosti ennakoitavissa. Valtion rahoitus peruspalveluihin on vähentynyt pitkään ja samalla on tuotu uusia vaatimuksia palvelutuotantoon, digitaalisuuteen ja raportointiin. Talouden lisäksi osaaminen on merkittävä uhka palveluiden lainmukaiselle järjestämiselle.

ARVOT

OSALLISUUS

Osallisuudessa on kysymys kuulumisesta Siikaisten kunnan ja sen kylien yhteisöön. Ihmiset osallistuvat omien, läheistensä ja yhteisten palveluiden tuottamiseen, tapahtumien tekemiseen ja kunnan päätöksentekoon.

VASTUULLISUUS

Vastuullisuus on vastuuta itsestä ja lähimmäisistä, mutta myös hyvää talouden hallintaa, sitoutumista työhön sekä ympäristöstä huolehtimista.

TOIMELIAISUUS

Toimeliaisuutta tuetaan myönteisellä asenteella ja kannustavuudella, mikä vaikuttaa koko kunnan ilmapiiriin.

TOIMINNAN SUUNTAVIIVAT

1 Kunta toimii keskitetysti tarkoituksenmukaisissa ja tehokkaasti hyödynnetyissä tiloissa

- Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään Päiväkoti Pikku-Santrassa, jossa se on maksutonta. Muu hoitojärjestely edellyttää lastensuojelullista perustetta tai tilapäistä kunnasta johtuvaa tarvetta. Hoitoon pääsyn vasteaika on muutama päivä, kun äkillinen tarve johtuu vanhemman työstä, yrittäjyydestä tai opiskelusta.
- Esi- ja perusopetus järjestetään Siikaisten yhtenäiskoulussa. Erityisopetus järjestetään ensisijaisesti Siikaisten yhtenäiskoulussa. Pitkiä etäisyyksiä kompensoidaan järjestämällä koulukuljetukset paremmin kuin laki edellyttää. Opetusta voidaan järjestää kuntayhteistyönä. Yhtenäiskoulu näkyy ja toimii osana kunnan arkea ja se on myös kunnan vetovoimatekijä. Jokainen nuori saa päästötodistuksen sekä valmiudet jatko-opintoihin.
- Lasten ruoka tehdään lähellä, se valmistetaan ja tarjoillaan Metsätähdessä. Keittiö käyttää pääosin kotimaisia elintarvikkeita, toimii kustannustehokkaasti ja sen ruokahävikki on pieni. Ruoka tukee lasten terveyttä ja hyvinvointia.
- Kunnantupa kokoaa yhteen kirjaston, kunnan koko hallinnon ja yhteistyökumppanien palvelut. Kunnantuvan henkilöstö- ja ICT -riskeihin vastataan kunta- ja yritysyritysyhteistyöllä. Asiointi keskittyy alkuviikkoon, sovitusti asiakasta palvellaan myös virka-ajan ulkopuolella.

2 Vireä kansalaistoiminta on kunnan elinvoimaa ylläpitävä sekä hyvinvointia ja terveyttä edistävä voimavara.

- Yhdistykset ja järjestöt edistävät toiminnallaan kuntalaisten ja vapaa-ajanasukkaiden hyvinvointia. Kunta tukee yhdistysten työtä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoiminnan avustuksin sekä toimii tarvittaessa koollekutsujana yhdistysten yhteistyön ja vuorovaikutuksen kasvattamiseksi.
- Yhdistykset, yrittäjät ja kansalaisopisto vastaavat pääosin ohjatusta liikunnasta kunnassa. Kunta ylläpitää liikuntapaikkoja sekä edistää koululaisten terveyttä ja hyvinvointia järjestämällä liikuntamahdollisuuksia koulupäivän yhteydessä oppituntien ulkopuolella.
- Merikarvia-Siikaisten kansalaisopiston Siikaisten toiminnalla sekä Kankaanpään musiikki-opiston palvelulla täydennetään yhdistysten tarjoamaa harrastustoimintaa.
- Kunta vahvistaa eri väestöryhmien osallisuutta ja asukaslähtöistä toimintaa erityisesti nuoriso- sekä vanhus ja vammaisneuvostojen toiminnan kautta.

3 Kunnan fyysisestä ilmeestä ja viihtyvyydestä pidetään huoli.

- Teknisten palvelujen ja rakennusvalvonnan joustavuudesta pidetään kiinni. Kunta mahdollistaa rakentamisen koko kunnan alueella. Vapaa-ajanasuntojen muuttamista vakinaiseen käyttöön tuetaan todellisen käyttötarkoituksen mukaan.
- Kunnan omat huonokuntoiset, vajaakäyttöiset rakennukset puretaan suunnitelmallisesti.
- Kunnan toiminnalle välttämättömien kiinteistöjen korjausvelan kasvu estetään. Peruskiinteistöhuolto tehdään itse, ostopalveluissa tukeudutaan mahdollisuuksien mukaan paikallisten yrittäjien palveluihin.
- Alueiden, liikuntapaikkojen ja kiinteistöjen ylläpito ja hoito yhdistetään henkilömuutosten myötä kokonaisuudeksi.

4 Siikaisissa on suotuisat olosuhteet asua ja tehdä työtä.

- Ihmisläheisten peruspalveluiden lisäksi luonto ja valokuitu varmistavat hyvät asumisen, yrittämisen ja etätyön mahdollisuudet.
- Metsä ja luonto tuovat toimeentuloa ja ovat hyvinvoinnin lähde asukkaille ja vieraille. Luomumetsäalueet mahdollistavat uusia avauksia elinkeinotoiminnalle.
- Eteläpään matkailukeskus, paikalliset erikoistuotteet ja Lauhanvuori-Hämeen kangas Geopark ovat ylikunnallisen matkailuyhteistyön edistämisen perusta.
- Yrittäjyys on kunnassa keskeisin toimeentulon mahdollisuus. Kunta käyttää paikallisia ja lähialueen yrittäjiä oman toimintansa tukena. Yrittäjäyhdistyksen kanssa käydään säännöllistä vuoropuhelua. Yhtenäiskoulun yrittäjyyskasvatus on vakiintunutta toimintaa.
- Verkkosivuja, Kunta-uutisia, erilaisia tapaamisia ja muita viestintäkanavia käytetään vuorovaikutuksen ja osallisuuden kasvattamisessa.
- Luottamushenkilöillä ja henkilöstöllä on erityinen vastuu kunnan maineenhallinnasta.